

דף מקורות - עצמאות תשע"ו - עפ"י הרב קוק

השיעור השבועי של הרב יצחק חי זאגא בבית הרב קוק, אור לג' אייר תשע"ו

א. אורות הקודש ג' שכח - 'המסתכלים העליונים, אזורי חסד א-ל תמיד, מכירים את הכיעור שברע בעומק יותר גדול.. ומתוך שהם יודעים, שהרע מצד עצמו הוא דבר שאי אפשר כלל שיתקיים בעולם, אינם מתיראים לעמוד נגדו בגדולה נפשית פנימית, ודולים הם מעומק תוכיותו את כל הנקודות הטובות שנמצאות בקרבו. ומתוך שעינם תמיד פקוחה לחפש את נקודת הטוב, לא תוכל שום שנאת הבריות לשלוט בהם. כי בכל מקום מוצאים הם נקודת הטוב, שמעריכים את ערכה יותר מכל חפצים, והיא בזוהר גדלה מחפה היא על כל הכיעור שברע, עד שאינו נראה כלל לעיניהם, להרשים איזה רושם של קוצר רוח ומיעוט אהבה. על כן גדולי נפש הם הצדיקים, אבות החסד שבעולם, ואין קץ לאהבתם אל כל היצור. ודוקא מתוך האהבה האלוקית הגדולה שבלבבם הם דורכים את כל מהלכי המשפט ויודעים הם לבצר את מעמד העולם, להביא לידי גילוי את נקודות הטוב שלו על ידי עמל גופם ורוחם, והם הם הנם עבדי ד', הדומים למלאכי מרום, רודפי חסד וצדקה, שלום ומשפט בכל לבבם ובכל נפשם. והם הם מעמידי העולם על בסיס הצדק והמוסר..

ב. אורות הקודש ג' שלד - 'מי שחסר לו החוש של שנאת הרשעים יוכלו התכונות המעשים והדעות הרעות להדבק בו ולפגמו, ואף על פי שעל ידי גודל מיתוק של חסד הולך האור ונזרח גם על הרשעים, מכל מקום ראוי לאחוז במדה ידועה של גבורה, שהיא מכרת בשנאה פנימית לרשעים הגדולים, מרימי יד בתורה. ומדה זו היא כמו סנדל לנשמה, שלא תטנף רגליה ביון מצולות הקליפות, והיא משומרת על ידי תכונה זו בטהרתה.

ג. אורות הקודש ג' שלד - 'צריך לזקק את מדת החסד, שלא תהיה טבועה רק ברוך הלב, כי אם על פי מדה מושכלה.. כשאוהבים את האומה בכללותה, בכל כחותיה, כשאוהבים את כלל האדם עם כל חילוקי קיבוציו, כשאוהבים את כל היצור עם כל מדרגותיו, צריכים תמיד להזהר מלהסחף באותו הזרם של השפלות, המצוי בהכללות.. על כן צריך מושב החסד להיות מבוסס בגבורה פנימית. וזעף עצמי על הכשלון הרוחני של העולם, וממילא קל וחומר על של עצמו, צריך להיות עצור בתוכיות הלב ופועל על מערכי הלב, ואז יוצאים הדיבורים והמבטאים, ודוגמתם הפעולות והיחוסים, וכל הערכים העולמיים והיחידותיים, במילואם וטובם במדתם ההגונה. וסוף שכל העולם ניזון בזכותם של אותם גבורי כח, אוהבי טוב ושונאי רע. והם הם המוכיחים הגדולים והמליצים העצומים, המדברים באהבה מסותרת..

ד. אורות הקודש א' צז - 'בעלי הפנימיות משתוממים הם בעת שהחיצוניות נושאת את דגלה ברמה בחיים. אבל עליהם לדעת, כי הפנימיות היא אז רק אז מנצחת, כשהיא מוצאה לפנייה עולם ערוך ומסודר, אברים בריאים, ולב אמיץ, חושים מפותחים, וסדרי יופי, נקיות וטהרה, מוסר נימוסי, ודרך ארץ, ומרץ, ואהבה לחיים ולעולם. אז תוכל הפנימיות לשלוט על ממלכה מלאה אונים. ואם השלטון החיצוני, בעת שהוא עסוק בשלו, איננו יודע להתחשב עם פנימיות החיים, שהוא כל יסוד משגבם, בשביל כך לא תרפינה הידים של בעלי התוך. יחזיקו הם את דגלם, ויבצרו את מעמדם. יסייעו גם כן להחיצוניות להתבצר בסגנון כזה, שממילא ידע בעת גבורת הפנימיות, המוכרחת להתגלות, איך להסתגל לתפקידו, של שימוש למטרות הפנימיות, של החיים וההווה בכלל.

ה. אוה"ק א' רעח - 'ההתעמקות הרוחנית בעיניים נשגבים, היא מושכת את האדם מהכרה ברורה בעולם הממשי.. וגורם הדבר שבאים רשעי עולם, שהמושגים הקדושים הם זרים להם, והם תופסים את הנהגת העולם בידם, והוד הקדושה נהפך לדוה.. וצריך כל חכם מישראל לעמוד בכל כוחו נגד פרצה זו, ולהשתדל ללכת בעקבותיו של הרועה הנאמן, משה רבינו ע"ה, שהבהירות העליונה לא הכהתה את עינו הרוחנית מלראות באספקלריא המאירה גם את העולם המעשי וכל מכשיריו. וכל מה שיותר יוסיף האדם אומץ בתורה לשמה, בדעה צלולה, והעמקת אמת, יותר יתגלו לו פתחי אורה להבין ולהשכיל, איך שבאמת כל הופעה רוחנית היא מוסיפה בהירות וברור מוחלט לההשגה הבריאה של העולם החמרי, וכל אגפיו. וכל העוסק בתורה לשמה, כל העולם כולו כדאי הוא לו, ונותנת לו מלכות וממשלה, וחקור דין.

ו. אורות הקודש ג' רעז - 'כל מה שיתברר יותר לאדם, שהתורה ורוחניותה העליונה היא סבתה העליונה וכלי אומנתה של ההויה כולה, בכל רוחב מושגה של מלה זו, של כל הגשמיות וכל הרוחניות שבעולמים, אז יתעלה הרעיון עד כדי להבין ולחוש, שכל מחשבת קודש, וכל דיבור קדוש הוא נאדר ואמיץ בחילו הרבה יותר מכל המציאות כולה, ולא יוכל לעכב את גודל השיגוב והשלטון של דיבורי התורה והתפלה ומחשבותיהם לא כל ציור של העולם המוחשי, גבוליו והכרחיו, לא איתניות הטבע ומהלכיו, ולא כל רעיון הגיוני, מוגבל ומתואר על פי דרכי השכל והחיפוש שבמחשבות לבב האדם. כי אור הקודש, הנעלה מכלם, מושל הוא על כלם, מנהיגם ומכריעם, ומאיר את הכל באורו. פתח דבריך יאיר.

ז. אורות התחיה טז - 'סתרי תורה מביאים את הגאולה, משיבים את ישראל לארצו, מפני שתורת אמת בעז הגיונה הפנימי דורשת בהרחבתה את הנשמה השלמה של האומה, והאומה מתחילה על ידה להרגיש את הכאב של הגלות, ואיך שאי אפשר כלל שצביונה יצא אל הפועל כל זמן שהיא דחופה וסחופה על אדמת נכר. אבל כל זמן שאור התורה העליונה הוא חתום ועזוק, אין התביעה הפנימית של שיבת ציון מתעוררת בעומק אמונה. ההתעוררות שבאה מצד הצרות והרדיפות של האומות אינה כ"א התעוררות מקרית, של צרוף. היא ראויה להלהיב על ידה כחות נחשלים, אבל יסוד החיים מוכרח לבא מצד עצמיותה של התביעה הצורתית של האומה, וזה יתגדל ויתאמץ כל מה שאור תורתה הפנימית, עומק דעותיה וחביוני חביוניה, ילכו ויחיו בקרבה בגאון גדלם. לזאת סובב סובב הולך הרוח, עוקר הוא הרים, פורץ הוא פרצות, מסבב הוא חבלים וצירים, אבל מגמתם היא פרצת דרך בפני האורה העליונה הנובעת מנשמתה העזיזה של כנסת ישראל, סתרי תורתה, קבלתה, מורשת אבות, ואדירות נשמה, באופי המיוחד לה, בהשקפת עולמה ורוממות מוסרה, ההולך ומתרחב עד אין קץ, ההולך ומתעטר בכל תרבות עליונה והולך ומתעלה לגבהי שמים, מצין את סגולת עם סגולה, עם יודעי אלוקיו, ונותן שלטון לקדישי עליונין.